

2n = 18 (extra fines)

Původem z Číny. Zřídka pěstována pro hustý vzrůst a nápadně trojžilné listy.

Poznámka: Kromě uvedených se pěstuje ještě řada dalších druhů, jako např. severoamerická *V. dentatum* L. s výraznými zubatými listy, asijská *V. sargentii* KOEHNE a mediteránní *V. tinus* L.

5. *Weigela* THUNB. – weigelie

Weigela THUNBERG Kongl. Vetensk. Acad. Nya Handl. 1:137, 1780. – Syn.: *Diervilla* MILL. Gard. Dict. Abr., ed. 4, 1754 p. p. – *Calysphyrum* BUNGE Mém. Sav. Étr. Acad. Pétersb. 2:107, 1835.

Lit.: DANĚK G. (1915): Morphologické výklady o květních číškách a příspěvek k teratologii květů druhu *Weigelia rosea*. Věstn. Král. Čes. Společ. Nauk, 2/3:1–31. – SCHNEIDER C. (1930): Die Gattungen *Diervilla* und *Weigela*. Mitt. Dendrol. Ges. 42:13–23.

Opadavé, nízké keře s přímými větvemi. Pupeny vejcovité, s řídce chlupatými, špičatými šupinami. Listy vstřícné, celistvé, krátce řapíkaté až téměř přisedlé, pilovitě zubaté, bez palistů. Květenství chudokvěté vidlany v úžlabí listů krátkých, postranních větví. Květy velké, oboupohlavné, pravidelné až slabě souměrné, přisedlé nebo krátce stopkaté. Kalich s 5 kopinatými až čárkovitými, ± stejně dlouhými cípy; koruna nálevkovitě zvonkovitá až nálevkovitá s 5 širokými korunními cípy, bílá, žlutavá, růžová až tmavě červená, korunní trubka zřetelně delší než korunní cípy; tyčinek 5, zpravidla kratších než koruna; semeník spodní, dvoupouzdrý, čnělka dlouhá, většinou delší než koruna, s hlavatou až klobokovitě utvářenou bliznou. Plod zdřevnatělá, podlouhlá, mnohosemenná, chlupatá až lysá tobolka otvírající se 2 chlopněmi. Semena malá, ± hranatá, úzce křídlatá nebo bezkřídlatá. – Asi 12–15 druhů původem z v. Asie. – Entomogam.

- 1a Kalich až téměř k bázi rozdělen v 5 čárkovitých cípů, semeník i tobolky chlupaté, semena úzce křídlatá ..... 2. *W. floribunda*
b Kalich nanejvýš do 1/2 rozdělen v 5 kopinatých cípů, semeník chlupatý, tobolky lysé, semena bezkřídlatá ..... 1. *W. florida*

1. *Weigela florida* (BUNGE) DC. – weigelie růžová

Weigela florida (BUNGE) DE CANDOLLE Ann. Sci. Natur. Bot. 11/2:241, 1839. – Syn.: *Calysphyrum floridum* BUNGE Mém. Sav. Étr. Acad. Pétersb. 2:107, 1835.

Keř (1,0–)1,5–3,0 m vys., s černými vzpřímenými větvemi. Větve v mládí zpravidla dvouřadě chlupaté, později olýsalé, žlutavé až červenavě hnědé. Čepel listů vejčitá, eliptická až obvejčitá, (2–)3–4(–10) cm dl., (1,5–)2,0–4,0(–5,0) cm šir., na vrcholu špičatá, na bázi klínovitá až šir. klínovitá, vzácněji mělce srdčitá, pilovitě zubatá, na svrchní straně tmavě zelená, lysá nebo na žilkách roztr. chlupatá, na spodní straně především na žilkách chlupatá až plstnatě chlupatá, řapík krátký až velmi krátký. Květenství chudokvětá, nejčastěji 3–4 (–6)květá. Kalich s kopinatými cípy ± stejně dlouhými jako kališní trubka, lysý; koruna velká, nálevkovitě zvonkovitá až šir. zvonkovitá, v dol. 1/2 náhle zúžená, (2,5–)3(–4) cm dl., se širokými odstálými ušty, růžová až tmavočervená, uvnitř světlejší až bílá, vně ± chlupatá; semeník v mládí chlupatý, čnělka kratší nebo o málo delší než koruna. Tobolky lysé, semena bezkřídlatá. V–VI. Ff.

2n = 36, 72 (extra fines)

Původem z v. Asie (Čína, Korea). U nás velmi často pěstována v parcích a zahradách pro pěkný vzrůst a zejména pro velké, barevné květy. Pěstována v řadě kultivarů. Dává přednost slunným

polohám, vyžaduje propustné, nejlépe písčitohlinité půdy, špatně snáší sucho. V tuhých mrazech namrzá, ale většinou znovu obrůstá. V pěkném stavu vydrží až 50 let. Poměrně dobře snáší i městské prostředí. V Evropě je pěstována již od roku 1845, v Čechách však teprve od r. 1924 (poprvé v Průhoncích).

2. *Weigela floribunda* (SIEB. et ZUCC.) C. KOCH – weigelie mnohokvětá Tab. 113/2

Weigela floribunda (SIEBOLD et ZUCCARINI) C. KOCH Hort. Dendr. 298, 1853. – Syn.: *Diervilla floribunda* SIEB. et ZUCC. Fl. Jap. 1:73, 1835.

Keř až 3 m vys., s tenkými, přímými, v mládí chlupatými větvemi. Čepel listů eliptická až obvejčitá, 7–10 cm dl., na vrcholu špičatá, na bázi klínovitá až šir. klínovitá, vzácněji mělce srdčitá, pilovitě zubatá, na svrchní straně řídce chlupatá, na spodní zejména na žilkách chlupatá až plstnatě chlupatá, řapík 2–5 mm dl. Květenství chudokvětá, zpravidla 3–5květá. Květy přisedlé; kalich téměř až k bázi rozdělen v 5 dlouhých, čárkovitých cípů; koruna trubkovitě nálevkovitá, 2,5–3,0 cm dl., nejčastěji karmínově až tmavě červená, s ± různě velkými cípy; tyčinky nejčastěji stejně dlouhé jako koruna; semeník v mládí chlupatý, čnělka delší než koruna. Tobolky chlupaté. Semena úzce křídlatá. V–VI. Ff.

2n = 72 (extra fines)

Tab. 113: 1 *Lonicera involucrata*, 1a – květy. – 2 *Weigela floribunda*, 2a – kvetoucí větvíčka. – 3 *Adoxa moschatellina*, 3a – koncový květ (a týž zespodu), 3b – postranní květ (a týž zespodu).

486 *Lonicera*

Původem z horských poloh Japonska. Pěstována v parcích a zahradách, avšak mnohem méně než předcházející druh, se kterým má i shodné nároky na kultivaci. V kultuře jsou i různé kultivary, lišící se hlavně barevnými odstíny květů. Pěstována např. v parcích Průhonice, Bílá Lhota u Litovle, Velké Heraltice, Klimkovice, Šilhéřovice.

6. *Diervilla* MILL. – zanice

Diervilla MILLER Gard. Dict. Abr., ed. 4, 1754. – Syn.: *Lonicera* L. Sp. Pl. 173, 1753 p.p.

Opadavé, nízké keře s černými podzemními výběžky. Listy vstřícné, celistvé, pilovitě zubaté, krátce řapíkaté až téměř přisedlé, bez palistů. Květy oboupohlavné, mírně souměrné, 5četné, v 3 až vícekvětých vrcholičnatých květenstvích. Koruna velká, slabě dvoupyská, nálevkovitá, žlutá až zelenavě žlutá; tyčinek 5; semeník spodní, dvoupouzdrý, čnělka dlouhá s kulovitou bliznou. Plod mnohosemenná, tenkostěnná tobolka protažená v zoban se zbytky kalicha. Semena malá, nekřídlatá. – Celkem 3 druhy rozšířené v Severní Americe. – Entomogam.

1. *Diervilla lonicera* MILL. – zanice zimolezovitá

Diervilla lonicera MILLER Gard. Dict., ed. 8, 1768. – Syn.: *Lonicera diervilla* L. Sp. Pl. 175, 1753. – *Diervilla trifida* MOENCH Meth. Pl. 492, 1794. – *D. canadensis* WILLD. Enum. Pl. Hort. Berol. 222, 1809. – *D. lutea* PURSH Fl. Amer. Sept. 1:162, 1814.

Keř 0,5–1,0(–1,3) m vys., s lysými, vzácněji (zejména v mládí) velmi krátce chlupatými, oblými nebo nevýrazně 4hrannými větvemi. Pupeny s několika páry špičatých šupin. Čepel listů kopinatá, podlouhle kopinatá až vejčitá 4–10(–15) cm dl., 2–5(–7) cm šir., na vrcholu dl. zašpičatělá, na bázi klínovitá až slabě srdčitá, pilovitě zubatá, na svrchní straně zelená, lysá, na spodní světle zelená, lysá nebo na žilkách chlupatá, na okraji brvitá, řapík krátký, 3–6 mm dl. Květy stopkaté, vzácněji téměř přisedlé v koncových nebo úžlabních, chudokvětých, (2–)3–5(–10)květých stopkatých květenstvích. Kalich 3–4 mm dl. s 5 šídlovitými, ± stejně dlouhými cípy; koruna nálevkovitá, 14–18 mm dl., žlutavá až zelenavě žlutá s 5 poměrně úzkými korun-

Poznámka 1: Vzácněji se pěstují ještě např. *Weigela praecox* (LEMOINE) BAILEY z Číny a Koreje, kvetoucí brzy na jaře a *W. middendorffiana* (TRAUTV. et C. A. MEY.) C. KOCH z v. Asie s květy žlutými.

Poznámka 2: Kromě uvedených druhů se pěstuje ještě více než 150 kultivarů, jejichž původ je nejasný nebo neznámý. Navzájem se odlišují dobou kvetení, velikostí a především barvou květů.

ními cípy zpravidla obloukovitě nazpět stočenými, kratšími než trubka korunní; tyčinky zpravidla o málo delší než koruna, nitky tyčinek krátce chlupaté; čnělka delší než koruna, zakončená kulovitou bliznou. Tobolka neotvírající se nebo nevýrazně pukající, asi 8 mm dl., tenkostěnná, lysá, ± válcovitá, zužující se v krátký zoban se zbytky kalicha. Semena drobná, lesklá, kulovitá až kulovitě hranatá, bezkřídla. (V–)V–VII. Ff.

$2n = 18$ (extra fines)

Původem ze Severní Ameriky. Pěstuje se v sadech a parcích, v poslední době častěji než v minulých letech. Rostliny snášejí dobře chudší a sušší půdy i místní klimatické podmínky. Ojedinele může i zplaňovat (Kláštrec nad Ohří, Terezino údolí u Nových Hradů, Březina u Radnic, Nedošínský háj u Litomyšle). V Čechách se pěstuje od r. 1835.

Poznámka: Vzácně se pěstují dva další severoamerické druhy: *Diervilla rivularis* GATT. s listy, větvemi a plody chlupatými až roztroušeně chlupatými a *D. sessilifolia* BUCKL. s listy téměř přisedlými, lysými.

7. *Kolkwitzia* GRAEBN. – kolkwitzie

Kolkwitzia GRAEBNER Bot. Jb. 29:593, 1901.

Lit.: SLAVÍKOVÁ Z. et SKALICKÁ A. (1988): Kolkwitzie krásná – nedocenená okrasná dřevina. Živa 36(74):170–171.

Opadavé keře se vstřícnými, celistvými, krátce řapíkatými listy bez palistů. Květenství vrcholičnatá, chudokvětá, vyrůstající na krátkých postranních větvích. Květy velké, pěticipé s dlouhou kališní a korunní trubkou, vždy v párech, protože fertilitní plodolisty jednotlivých sousedních květů navzájem vždy bočně srůstají; tyčinky 4, dvoumocné (vnější kratší než vnitřní); semeník spodní, 3pouzdrý, avšak jen v jednom pouzdru jediné velké vajíčko, ve zbývajících pouzdrech pouze rudimentární vajíčka. Plod jednosemenná, štětinatě chlupatá, neotvírající se tobolka. – Pouze jediný druh rostoucí v Číně. – Entomogam.

1. *Kolkwitzia amabilis* GRAEBN. – kolkwitzie krásná

Tab. 114/3

Kolkwitzia amabilis GRAEBNER Bot. Jb. 29:593, 1901.

Keř 1–3 m vys., s dlouhými, prutnatými, hustě olistěnými větvemi. Mladé větve lehce načervenalé, hustě krátce chlupaté; borka na starších větvích